

Решение от 1 март 2024 г. на Първи граждански съд

Състав Госпожи и господа федерални съдии
Кис, председателстващ съдия, Хол и Рюди
Секретар: М.О. Карузо.

Участници в процедурата А,
Велико Търново 5000, България,
представяван от Александър Зен-Руфинен и Емили Вибел, адвокати,
Рю де Теро 5, 2000 Нюшател,
жалбоподател,

срещу

- 1. Антидопингов център на Република България,**
Ул. “Никола Габровски” 1, София 1172, България
- 2. Български олимпийски комитет,**
София 1000, България,
представяван от Иван Янков, адвокат,
ул. “Дамян Груев” 29, София 1606, България
- 3. Световна антидопингова агенция,**
Авеню дьо Родани 54, 1007 Лозана,
представявана от Николас Збинден и Адриан Весер, адвокати,
площад Сен Франсоа 1, 1003 Лозана,
ответници

Тема международен спортен арбитраж,
обжалване по гражданско дело срещу решението, постановено на 26 юни 2023 г. от Спортивния арбитражен съд (CAS 2022/A/9198).

Факти:

А.

А.а А (наричан по-нататък: плувецът или спортистът), състезател с местожителство в България, е български плувец на международно ниво.

Световната антидопингова агенция (наричана по-нататък: САА) е фондация съгласно швейцарското законодателство със седалище в Лозана. Нейната конкретна цел е да насърчава на международно ниво борбата срещу допинга в спорта. САА е издала Световен антидопингов кодекс (САК).

Антидопинговият център на Република България (наричан по-нататък: АДЦ), подписал САК, е българската антидопингова агенция. Той отговаря за прилагането на българския антидопингов правилник („**Наредба за антидопинговата дейност**“; по-нататък: НАД).

Български олимпийски комитет (наричан по-нататък БОК) е българският национален олимпийски комитет.

А.б На 9 февруари 2021 г. АДЦ информира спортиста, че е включен в целевата група от

спортисти, подлежащи на тестване от АДЦ. Тази група включва спортисти, определени като приоритетни, които подлежат на целево тестване по време на състезание и извън състезание и следователно от тях се изисква да предоставят информация за местоположението си („местонахождение“). По чл. 19, ал. 4 от НАД от спортистите, включени в тази целева група, се изисква:

- да предоставят точна и пълна информация за тяхното местонахождение на АДЦ чрез Системата за антидопингова администрация и управление (Anti-Doping Administration and Management System, по-нататък: ADAMS), създадена от САА;
- да актуализират информацията за тяхното местонахождение, ако е необходимо, така че да е точна и пълна по всяко време;
- да бъдат достъпни за вземане на проби на посочените места.

На 2 декември 2021 г. Международната федерация по плуване (FINA; сега World Aquatics) информира плувеца, че е включен в целевата група от спортисти, подложени на тестване от FINA от 2022 г.

A.c. На 06 април 2021 г. служители на допинг контрола са отишли на място, предоставено от спортиста в информация за местонахождението му, за извършване на допинг контрол. Те обаче не го открили на посоченото място.

Два дни по-късно АДЦ уведомява спортиста за този пропуснат тест и му поставя срок да даде обяснение в тази връзка. Тъй като плувецът не реагира в рамките на определеното време, центърът го уведомява, че му записва пропуснатата проверка.

A.d На 16 декември 2021 г. плувецът участва в състезание по плуване, организирано в Обединените арабски емирства, въпреки че е посочил в системата ADAMS, че ще се намира в Съединените щати в този ден.

Помолен да даде обяснения от АДЦ, спортистът не го прави. На 13 януари 2022 г. АДЦ установява наличието на нарушение от страна на плувеца на задължението му да го информира за местонахождението си.

A.e. На 26 януари 2022 г. служител на допинг контрола е отишъл на място, предоставено от спортиста в информация за местонахождението му, за извършване на допинг контрол извън състезание. Той обаче не е успял да открие плувеца на посоченото място.

Независимо от обясненията, дадени от спортиста, АДЦ заключава, че плувецът е пропуснал въпросния допинг тест.

След преразглеждане на ситуацията по искане на плувеца, АДЦ поддържа позицията си.

A. f С решение от 11 октомври 2022 г. Дисциплинарната комисия на БОК признава спортиста за виновен в нарушение на чл. 6, ал.1, т.4 от НАД (комбинация от три пропуснати теста и/или нарушения на задължението за предаване на информация за местонахождението му за период от дванадесет месеца) и го наказва с две години отстраняване, минус периода на временно отстраняване, който вече е изтекъл между 5 и 19 май 2022 г.

B.

На 13 октомври 2022 г. плувецът обжалва това решение пред Спортния арбитражен съд (САС). Той иска назначаването на едноличен арбитър, който да разгледа делото.

На 20 октомври 2022 г. САС уважава искането за суспензивно действие, представено от жалбоподателя.

На 27 октомври 2022 г. САА подава искане до САС, за да може да участва в арбитражното производство.

На 2 ноември 2022 г. жалбоподателят възразява срещу намесата на САА, докато АДЦ и БОК се съгласяват.

На 14 ноември 2022 г. САС допуска искането за намеса, отправено от САА. Едноличният арбитър, назначен от САС, впоследствие потвърждава това решение на 13 януари 2023 г. - Арбитърът провежда изслушване в Лозана на 13 юни 2023 г.

С мотивирано решение от 15 август 2023 г., чийто диспозитив е съобщен на страните на 26 юни 2023 г., арбитърът отхвърля жалбата, подадена от плувеца, и потвърждава обжалваното решение. Мотивите, които подкрепят това решение, ще бъдат разгледани допълнително по-

долу до степента, която е полезна за разбиране на оплакванията, които са насочени към решението.

С.

На 28 юни 2023 г. плувецът (наричан по-нататък: жалбоподателят) подава гражданска жалба до Федералния съд срещу немотивираното решение, придружена от искане за суспензивен ефект и извънредни мерки.

С определение от 28 юни 2023 г. съдията, председателстващ Първия граждански съд, допуска искането за извънредни мерки в смисъл, че на жалбоподателя е разрешено да участва в плувните състезания от националните първенства на България, планирани от 29 юни до 2 юли 2023 г.

На 28 юли 2023 г. въпросното лице е поискало, на основание извънредни и временни мерки, разрешение да тренира в своя плувен клуб и да участва в квалификационните състезания за Олимпийските игри в Париж през 2024 г. без ни най-малко ограничение. Това искане е частично удовлетворено с разпореждане от 16 август 2023 г., в смисъл че на жалбоподателя е разрешено да участва в състезанията по плуване по време на състезанието, планирано да се проведе в Хонконг от 18 до 20 август 2023 г., и да тренира до края му и е отхвърлено в останалата част.

На 18 септември 2023 г. заинтересованата страна изпраща жалба до Федералния съд относно мотивираното решение от 15 август 2023 г. Той заключава, че посоченото решение следва да бъде отменено.

САА заключава, че жалбата трябва да бъде отхвърлена.

САС прави кратки бележки, целящи да докажат неоснователността на жалбата.

Поканен да отговори на жалбата, БОК не отговоря на поканата на Федералния съд, а АДЦ подава отговора си след изтичане на дадения му за целта срок.

Жалбоподателят подава спонтанен отговор, което води до подаване на дуплика от САА.

От правна страна:

1.

Съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за Федералния съд (LTF) от 17 юни 2005 г. (LTF; RS 173.110), Федералният съд постановява решението си на официален език, като общо правило на езика на оспорваното решение. Когато това решение е постановено на друг език (тук английски), той използва официалния език, избран от страните. Пред САС страните са използвали английски език, докато в документите, които са изпратили до Федералния съд, страните са използвали френски език, като по този начин са спазили чл. 42, ал. 1 от LTF във вр. с чл. 70, ал. 1 от Федералната конституция (Cst) на Конфедерация Швейцария (Cst.; RS 101; ATF 142 III 521, съобр.1). Следователно в съответствие с практиката си Федералният съд ще произнесе решението си на френски език.

2.

Жалбата по граждански дела е допустима срещу решения, отнасящи се до международен арбитраж при условията, определени в чл. 190 до 192 от Федералния закон за международното частно право (LDIP) от 18 декември 1987 г. (LDIP; RS 291), в съответствие с чл. 77, ал. 1 от LTF.

Поне една от страните не е имала местоживееене или седалище в Швейцария към съответния момент. Следователно са приложими разпоредбите на глава 12 от LDIP (чл. 176 ал. 1 от LDIP).

3.

Независимо дали се отнася до предмета на жалбата, легитимацията за обжалване, срока за обжалване или заключенията, до които е стигнал жалбоподателят, нито едно от тези условия за допустимост не представлява проблем в този случай. Следователно нищо не пречи на разглеждането на въпроса. Изследването на допустимостта на изтъкнатите от

заинтересованата страна основания се запазва.

4.

При условията на чл. 48, ал. 1 от LTF, документите трябва да бъдат предадени не по-късно от последния ден на крайния срок или до Федералния съд, или, на вниманието на последния, до швейцарските пощи или до швейцарско дипломатическо или консулско представителство. В този случай на АДЦ е даден краен срок до 17 октомври 2023 г., за да подаде своя евентуален отговор на жалбата. За разлика от САА и САС, тази страна не изисква нито има *a fortiori*, получено удължаване на посочения срок. Каквото и да поддържа АДЦ, той не може да се възползва от удължаването на времето, предоставено на трети страни. Следователно Федералният съд няма да вземе предвид отговора, подаден на 16 ноември 2023 г. от АДЦ. Непоисканото становище, предадено от посочената страна с дата 28 декември 2023 г., няма да бъде взето под внимание.

5.

5.1 Жалбата по въпроси на международния арбитраж може да бъде подадена само по една от причините, изброени изчерпателно в чл. 190, ал. 2 от LDIP. Федералният съд разглежда само жалби, които са били повдигнати и обосновани в съответствие с чл. 77, ал. 3 от LTF. Тази разпоредба установява принципа на твърдението (*Rügeprinzip*) и установява задължение, подобно на предвиденото в чл. 106, ал. 2 от LTF за жалба, основана на нарушение на основни права или разпоредби на кантоналното и междукантоналното право (ATF 134 III 186 съобр.5). Изискванията за мотивиране на жалбите в арбитража са завишени. Следователно жалбоподателят трябва да се позове на едно от изчерпателно посочените основания за обжалване и да покаже чрез точна аргументация, като се започне от оспорваното решение, как изтъкнатото основание оправдава допускането на жалбата (решения 4A_7/2019 от 21 март 2019 г., съобр.2; 4A_378/2015 от 22 септември 2015 съобр.3.1). Въззивните оплаквания са недопустими (решение 4A_65/2018 от 11 декември 2018 г., съобр.2.2). Тъй като мотивите трябва да се съдържат в жалбата, жалбоподателят не може да използва процедурата, състояща се в искане от Федералния съд любезно да се позове на твърденията, доказателствата и предлаганите доказателства, съдържащи се в преписката на арбитража. По същия начин жалбоподателят не може да използва отговора, за да се позовава на основания, фактически или правни, които не е представил своевременно, тоест преди изтичането на срока за обжалване без право на удължаване (чл. 100 ал. 1 от LTF във вр. с чл. 47, ал. 1 от LTF) или да попълни след крайния срок недостатъчна мотивация (решение 4A_478/2017 от 2 май 2018 г., съобр.2.2 и цитираните препратки).

5.2 Федералният съд се произнася въз основа на фактите, отбелязани в оспорваното решение (виж чл. 105 ал. 1 от LTF). Той не може служебно да коригира или допълва констатациите на арбитражите, дори ако фактите са установени явно неточно или в нарушение на закона (виж чл. 77, ал. 2 от LTF, което изключва приложението на чл. 105, ал. 2 от LTF). Констатациите на арбитражния съд относно хода на производството също обвързват Федералния съд, независимо дали се отнасят до заключенията на страните, твърдените факти или правните обяснения, дадени от последните, декларациите, направени по време на процеса, исканията на доказателства или дори съдържанието на свидетелски показания или експертно мнение или дори информацията, събрана по време на пряк контакт (ATF 140 III 16, съобр.1.3.1 и цитираните препратки; решения 4A_54/2019 от 11 април 2019 г., съобр.2.4; 4A_322/2015 от 27 юни 2016 г., съобр.2.3 и цитираните препратки).

Мисията на Федералния съд, когато е сезиран с жалба по граждански дела срещу международно арбитражно решение, не се състои в произнасяне с пълно знание, като апелативен съд, а само в проверка дали допустимите оплаквания, формулирани срещу споменатото решение, са основателни или не. Разрешаването на страните да твърдят факти, различни от установените от арбитражния съд, извън изключителните случаи, запазени от съдебната практика, вече не би било съвместимо с подобна мисия, дори ако тези факти са

установени от елементите на доказателствата, представени в арбитражната преписка (решение 4A_140/2022 от 22 август 2022 г., съобр.4.2). Федералният съд обаче си запазва правомощието да преразгледа фактите, стоящи в основата на оспорваното решение, ако някое от оплакванията, посочени в чл. 190, ал. 2 от LDIP се повдига срещу това положение или че по изключение се вземат предвид нови факти или доказателствени средства в рамките на производството по обжалване по граждански дела. (ATF 138 III 29, съобр.2.2.1 и цитираните препратки).

6.

В първа група основания жалбоподателят, като се позовава на чл. 190, ал. 2 букви d и e от LDIP, обвинява арбитра, че е нарушил принципа на равнопоставеност на страните и процесуалния обществен ред, като е уважил искането за встъпване в арбитражното производство, направено от САА.

В жалбата си засегнатото лице също се оплаква, че арбитраът не е взел предвид аргументите, които е посочил, за да се противопостави на искането за намеса, представено от САА. След като се запознава с обясненията, дадени от последния в неговия отговор, той все пак признава, че арбитраът е дал достатъчно мотиви за решението си по тази точка, поради което оттегля аргумента си, основан на нарушение на правото на изслушване.

6.1

Съгласно принципа на равенството, арбитражният съд трябва да третира страните по един и същи начин на всички етапи от процедурата. По този начин споменатият принцип предполага, че процедурата е регулирана и проведена по такъв начин, че всяка страна да има еднакви възможности да отстоява аргументите си (ATF 142 III 360, съобр.4.1.1).

6.1.1 Съгласно съдебната практика, страната, която се смята за потърпевша от нарушаване на правото ѝ да бъде изслушана или на друг процесуален недостатък, трябва незабавно да се позове на това в арбитражното производство, като в противен случай, правото ѝ се погасява. Наистина е в противоречие с добросъвестността да се позоваваш само на процедурен недостатък в контекста на обжалването на арбитражното решение, когато недостатъкът е могъл да бъде докладван по време на производството (решения 4A_332/2021 от 6 май 2022 г.; 4A_668/2016 от 24 юли, 2017, съобр.3.1). От 1 януари 2021 г. (RO 2020 4181) чл. 182, ал. 4 от LDIP изрично предвижда, че страна, която продължи арбитражната процедура, без незабавно да заяви нарушение на процесуалните правила, които е спазила или е могла да спази, като е проявила дължимата грижа, не може да се позовава на това нарушение впоследствие.

6.2 Нарушение на процесуалния обществен ред е налице, когато са нарушени основни и общопризнати процесуални принципи, което води до недопустимо противоречие с чувството за справедливост, така че решението изглежда несъвместимо с ценностите, признати в една правна държава (ATF 147 III 379, съобр.4.1; 141 III 229, съобр.3.2.1; 140 III 278, съобр.3.1; 136 III 345, съобр.2.1). Трябва обаче да се изясни, че всяко нарушение, дори произволно, на процесуално правило не представлява нарушение на процесуалния обществен ред. Тук може да се вземе предвид само нарушението на съществено правило за гарантиране на справедливостта на процедурата (ATF 129 III 445, съобр.4.2.1; решение 4A_232/2013 от 30 септември 2013 г., съобр.5.1.1).

6.3 В написаното от него, жалбоподателят твърди, че ако трета страна желае да участва като страна в арбитражно производство пред САС, тя трябва да подаде до Секретариата на САС искане в този смисъл, с подкрепящи мотиви, в рамките на десет дни след момента, в който встъпилата трета страна научава за съществуването на арбитража, но преди изслушването или преди приключването на писмената процедура, ако не се проведе изслушване (вижте

член R41.3 от Арбитражния кодекс по въпросите на спорта [наричан по-долу: Кодекса]). Съгласно чл. R41.4 от Кодекса, трета страна може да участва в арбитража само ако е обвързана от арбитражното споразумение или ако тя и другите страни дадат писмено съгласие за това. Жалбоподателят поддържа, че разпоредбите, на които се е позовала САА, за да обоснове своето искане за встъпване, не са приложими в този случай и че нейното искане за встъпване не отговаря на предвидените формални условия, поради което е трябвало да бъде отхвърлено. Приемайки искането за намеса, представено от САА в нарушение на приложимите процедурни правила, арбитърът следователно е нарушил процедурния обществен ред.

Според жалбоподателя неоснователното участие на САА в арбитражната процедура също е довело до нарушаване на принципа на равнопоставеност на страните, като заинтересованата страна се оказва изправена пред допълнителен противник. Необоснованото допускане на искането за намеса също е имало решаващо влияние върху изхода на спора, тъй като без намесата на САА арбитърът не би могъл законно да преквалифицира третото нарушение, приписано на заинтересованата страна (нарушение на задължението за подаване на информация за местонахождението вместо пропуснатата проверка).

6.4 Подобна аргументация по никакъв начин не убеждава Съда.

Очевидно е, че жалбоподателят, под прикритието на твърдяно нарушение на процесуалния обществен ред, респективно твърдяно нарушение на принципа за равнопоставеност на страните, се задоволява да критикува начина, по който арбитърът е приложил актуалните правила на Кодекса. Засегнатото лице също се стреми да насърчи Федералния съд да контролира косвено тълкуването, дадено от арбитъра на определени регулаторни разпоредби, приети от АДЦ. Разсъждавайки по този начин обаче, той губи от поглед факта, че погрешното, дори произволно прилагане на арбитражните правила само по себе си не представлява нарушение на обществения ред. Освен това, въпреки че жалбоподателят твърди обратното, е много съмнително, че чл. R41.4 от Кодекса може да се разглежда като съществено правило, насочено към осигуряване на справедливост на процедурата, чието нарушение би могло да разкрие нарушение на обществения ред. Неправилно жалбоподателят квалифицира посоченото правило и като „условие за допустимост на иска“, тъй като чл. R41.4 от Кодекса определя само условията, при които трета страна може да участва във висяща процедура.

Във всеки случай решението, взето от арбитъра да разреши на САА да се намеси в това производство, не изглежда в противоречие с принципа на равенство на страните, нито е несъвместимо с процесуалния обществен ред. Арбитърът наистина признава, че САА е „обвързана от арбитражната клауза“ по смисъла на чл. R41.4 от Кодекса, доколкото чл. 40, ал.6 от НАД дава на тази страна право на обжалване пред САС. Той също така правилно подчертава, че САА има интерес да се намеси в производството като част от борбата си срещу допинга, целяща да гарантира почтеността на спортните състезания. Накрая той представя убедително причините, поради които счита, че искането за встъпване отговаря на приложимите формални изисквания. По този начин изглежда, че арбитърът нито е пренебрегнал процесуалния обществен ред, нито е нарушил принципа на равенство на страните, като е удовлетворил искането за намеса, представено от САА.

7.

Във второ правно основание жалбоподателят, като се позовава на чл. 190, ал. 2, буква d от LDIP, критикува арбитъра, че не е взел предвид елементите, които е посочил, за да получи намаляване на продължителността на отстраняването, постановено срещу него от Дисциплинарната комисия на БОК. В това отношение той се оплаква по-специално, че не е взел предвид по-кратките санкции, които различни състави на САС са наложили на спортисти в други случаи, представляващи известни прилики с настоящия случай. Освен това той се оплаква, че арбитърът не е взел предвид никакви доказателства в негова защита.

7.1 Съдебната практика е извела от правото да бъдеш изслушан, както е гарантирано от чл. 182, ал. 3 и чл.190, ал. 2 буква d на LDIP, минимално задължение за арбитражния съд да разгледа и обработи съответните въпроси. Това задължение е нарушено, когато поради невнимание или неразбиране арбитърът не вземе под внимание твърдения, аргументи, доказателства и предложения за доказателство, представени от една от страните и важни за постановяването на решението. От така наречената потърпевша страна зависи да докаже в жалбата си срещу решението как невнимание от страна на арбитъра ѝ е попречило да бъде изслушана по важен въпрос. От нея зависи да установи, от една страна, че арбитърът не е разгледал някои от фактическите, доказателствените или правните елементи, които тя е представяла редовно в подкрепа на своите заключения, и от друга страна, че тези елементи е имало вероятност да повлияят на изхода от спора (ATF 142 III 360, съобр.4.1.1 и 4.1.3; решение 4A_478/2017, цитирано по-горе, съобр.3.2.1). Ако решението напълно игнорира елементи, които очевидно са важни за разрешаването на спора, ще зависи от арбитъра или от ответната страна да обосноват този пропуск в своите бележки по жалбата (ATF 133 III 235, съобр.5.2; решения 4A_542/2021 от 28 февруари 2022 г., съобр.5.1; 4A_618/2020 от 2 юни 2021 г., съобр.4.2).

Тук е мястото да се припомни, че жалбата, основаваща се на нарушение на правото на изслушване, не трябва да служи на страната, която се оплаква от недостатъци, засягащи мотивите на решението, да предизвика по този начин проверка на приложението на материалния закон (ATF 142 III 360, съобр.4.2.1).

7.2 Като се прочетат аргументите, развити от жалбоподателя, е очевидно, че той атакува изключително мотивите на САС и се опитва да получи проверка по същество на решението от апелативния орган, което е недопустимо. Във всеки случай прочитането на оспорваното решение показва, че арбитърът наистина е взел предвид елементите, посочени от засегнатото лице, за целите на намаляване на продължителността на неговото отстраняване (решение, ред 112). Арбитърът също така обяснява причините, поради които двугодишно отстраняване представлява в неговите очи оправдана санкция (решение, ред 159). В това отношение той отбелязва по-специално, че жалбоподателят е демонстрирал неприемлива степен на безгрижие и тревожна небрежност по отношение на задълженията си по отношение на съобщаването на информация, свързана с местонахождението му. Той също така счита, че обясненията, дадени от спортиста, не са убедителни и показват очевидното му незачитане на задълженията му относно местонахождението, които са от решаващо значение в борбата с допинга (решение, ред 313-317). Следователно от мотивите, възприети от арбитъра, изглежда, че той очевидно не е счел елементите, представени от засегнатото лице, за решаващи за целите на намаляване на продължителността на неговото отстраняване. Поради това арбитърът отхвърля, поне имплицитно, аргумента, представен от жалбоподателя, че не могъл да получи подробни мотиви за всеки детайл от аргументите на арбитъра. Накрая ще се отбележи, че арбитражните състави на САС по принцип не са обвързани от решенията, приети в други арбитражни процедури, нито са задължени да посочват причините, поради които възнамеряват да се отклонят от тях (решение 4A_10/2022 от 17 май 2022 г., съобр.4.3.2).

Приемайки, че е допустим, доводът, основан на нарушение на правото на изслушване, се оказва неоснователен.

8.

С оглед изложеното жалбата следва да бъде отхвърлена като недопустима. Жалбоподателят, като загубила страна, ще поеме разноските по това производство (чл. 66, ал. 1 от LTF) и ще заплати разноските на САА (чл. 68, ал. 1 и 2 от LTF). АДЦ, който депозира кратки бележки с цел да се противопостави на приемането на искането, подадено на 28 юли 2023 г. от жалбоподателя, няма право на разноски, тъй като сам е изготвил споменатия писмен текст.

Поради тези причини Федералният съд произнася:

1.

Жалбата се отхвърля като недопустима.

2.

Съдебните разноси, определени на 7000 франка, са в тежест на жалбоподателя.

3.

Жалбоподателят ще плати на Световната антидопингова агенция обезщетение от 6000 франка като разходи.

4.

Това решение се съобщава на страните и на Спортния арбитражен съд (CAS).

Лозана, 1 март 2024 г

От името на Първи граждански съд на Федералния съд на Швейцария

Председателстващият съдия:

Кис /подпис/

Секретар:

О. Карузо /подпис/

Секретар на Първи граждански съд:

Цифрово подписан от Оливие Карузо G9ZC90

Лозана, 25 април 2024 г. (с токен за времево клеймо)